

Milieu Manifest

Midden oktober gaf het Comité Europees Natuurbeschermingsjaar 1970 (N 70) een Milieumanifest uit dat door Dr. A. J. Cavé, Dr. A. C. Perdeck en Dr. C. W. Stortenbeker werd samengesteld.

De verontrusting over de kwaliteit van ons bestaan grijpt snel om zich heen. Vervuiling, volte en lawaai ondermijnen onze groeiende welvaart en brengen onze geestelijke en lichamelijke gezondheid in gevaar. Om iets te kunnen doen zullen we vooral anders moeten gaan denken over zaken als rust, schone lucht, helder water, ongeschonden natuur en een stad met sfeer. Dit zijn geen goederen zonder waarde meer, die je zo maar kan krijgen en mag verbruiken zonder ervoor te betalen. Ze worden wel samengevat onder het begrip welzijn en dan tegenover welvaart gesteld. Maar in wezen is welzijn een onderdeel van, ja zelfs de kroon op onze welvaart. Als het verloren gaat van dit soort goederen niet of nauwelijks geteld wordt zijn produktie en geld verdienen van middel tot doel geworden. Onze samenleving heeft dan niet meer het wèl varen van de mens tot doel. Wees milieubewust!

Dit wordt o.m. door de samenstellers in de inleiding naar voren gebracht. De aanbevelingen voor actie worden in 10 hoofdstukken onderverdeeld en wel afzonderlijk voor overheid, bedrijfsleven, kerken en artsen, onderzoekers, docenten, publiciteitsmedia, burgers en politieke partijen.

De aanbevelingen voor actie voor de burgers laten wij hieronder volgen:

1. Bevolking.

In Nederland wonen nu al meer dan 13 miljoen mensen. Dit aantal zal over 54 jaar verdubbeld zijn als we er niets aan doen. Deze groei zal eens moeten stoppen; daarom beter nu, nu het behoud van een leefbaar milieu nog mogelijk is. Ook u bepaalt nu de leefruimte voor uw kinderen straks. Beperk in hun belang het aantal dat u voortbrengt (bij voorkeur niet meer dan twee).

2. Economische groei.

Stijgende produktie van goederen en diensten gaat thans gepaard met schaars worden van goederen die tot nu toe meestal gratis waren, zoals schone lucht, schoon water, natuur en rust. Voor verbruik van deze schaarse goederen moet een prijs berekend worden, opdat de thans gangbare opoffering zonder betaling van deze goederen onmogelijk wordt gemaakt.

Onderzoek uw leefgewoonten en consumptiepakket op overbodigheid.

3. Vervuiling en lawaai.

Meer mensen met meer welvaart produceren meer afval, meer stank, meer lawaai. De industrie, de landbouw, de weggebruiker, de konsument doen hier allen aan mee. Om activiteiten die het milieu aantasten tegen te gaan moet de gemeenschap eisen dat de lasten op de veroorzaker verhaald worden.

Heb er geld en moeite voor over om zelf milieuaantasting te voorkomen. Laat uw motor niet onnodig draaien. Gooi uw afval niet in het water of het bos. Maak geen onnodig lawaai.

4. Natuur.

De vorming van een stuk natuur kost in vele gevallen eeuwen. In de praktijk geldt dan ook meestal: éénmaal weg is altijd weg.

Steun verenigingen die zich inzetten voor het behoud en herstel van natuur en landschap. Het is ook uw bezit.

5. Stad en land.

Bij beslissingen over de indeling van onze beperkte ruimte behoort ons leefmilieu centraal te staan. De wensen van de burger zijn onvoldoende bekend, ook al omdat hij te weinig bij de plannen wordt betrokken en te vaak voor een voldongen feit wordt gesteld.

Vorm groepen die de plannen van gemeente, provincie en regering kritisch bekijken en de wensen van de burger kenbaar maken. Voer actie, o.a. door het opstellen van bezwaarschriften. Geef ook alternatieven.

6. Verkeer.

De snelle groei van het aantal auto's, het wegennet en het luchtverkeer maakt stad en land steeds minder genietbaar en bedreigt onze ruimte en gezondheid.

Streef, ook in het belang van uw eigen gezondheid, naar een beperkt gebruik van uw auto en voer acties ter beteugeling van de verkeersoverlast.

7. Organisatie.

De activiteiten op het gebied van milieubeheer worden sterk belemmerd door de versnipperde structuur van zowel ambtelijke als partikuliere organisaties.

Steun de pogingen van verenigingen en actiegroepen om tot een algemene niet ambtelijke organisatie voor milieubeheer te komen.

8. Onderzoek.

Milieubeheer is nog te weinig doorgedrongen als object van onderzoek, mede als gevolg van gebrek aan samenwerking tussen de verschillende vakgebieden. Geef en vraag tijd om naast uw eigen speciale onderzoek en studie werk te verrichten op het gebied van milieubeheer. Vorm werkgroepen van een interdisciplinair karakter die zich met concrete problemen bezighouden. Bevorder de openbaarheid van verkregen gegevens.

9. Onderwijs en voorlichting.

Te weinig mensen zijn doordrongen van de ernst van de milieuaantasting, omdat ze er te weinig van weten. Jonge mensen dient daarom vanaf het basisonderwijs begrip bijgebracht te worden voor het milieu waarin zij leven.

10. Politiek.

Het in stand houden van een goed milieu is een maatschappelijk belang van de eerste orde, te meer omdat zij, die het minst verdienen, zich het moeilijkst kunnen onttrekken aan de gevolgen van milieuaantasting.

In de politiek komt dit nauwelijks tot uiting. Laat bij uw politieke keuze milieuzaken zwaar wegen.

Het Comité N 70 zal op maandag 23 november 1970 om 13.30 uur in het Kurhaus te Scheveningen een Nationaal Appél organiseren. Op deze bijeenkomst staat de inhoud van dit manifest ter discussie, exemplaren van het milieumanifest-folder kunnen worden aangevraagd bij: Werkgroep Publiciteit van het Comité N 70, secretariaat Herengracht 540, Amsterdam-C.